



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 106/10
Λουξεμβούργο, 21 Οκτωβρίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση C 467/08
PADAWAN κατά SGAE

**Η επιβολή του «τέλους ιδιωτικής αντιγραφής» στους υλικούς φορείς
αναπαραγωγής που αγοράζονται από επιχειρήσεις και επαγγελματίες για σκοπούς
διαφορετικούς από την ιδιωτική αντιγραφή δεν είναι σύμφωνη προς το δίκαιο της
Ένωσης**

*Το εν λόγω τέλος μπορεί να επιβάλλεται στους ως άνω υλικούς φορείς όταν ενδέχεται να
χρησιμοποιηθούν από φυσικά πρόσωπα για ιδιωτικούς σκοπούς*

Κατά την οδηγία για το δικαίωμα του δημιουργού και τα συγγενικά δικαιώματα στην κοινωνία της πληροφορίας¹, το αποκλειστικό δικαίωμα αναπαραγωγής ακουστικού, οπτικού ή οπτικοακουστικού υλικού ανήκει στους δημιουργούς, στους καλλιτέχνες ερμηνευτές και στους παραγωγούς. Εντούτοις, τα κράτη μέλη δύνανται να επιτρέψουν την παραγωγή ιδιωτικών αντιγράφων υπό την προϋπόθεση ότι οι δικαιούχοι λαμβάνουν «δίκαιη αποζημίωση». Η αποζημίωση αυτή συμβάλλει ώστε οι δικαιούχοι να λαμβάνουν εύλογη αμοιβή για τη χρήση των προστατευόμενων έργων ή λοιπών προστατευόμενων αντικειμένων τους.

Η ισπανική νομοθεσία για τη μεταφορά της οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο επέτρεψε την αναπαραγωγή των έργων που έχουν ήδη κυκλοφορήσει, εφόσον στην αναπαραγωγή αυτή προβαίνει για ιδιωτική του χρήση φυσικό πρόσωπο το οποίο απέκτησε νομίμως πρόσβαση στα έργα που αναπαράγει. Στο πλαίσιο αυτό, οι κατασκευαστές, εισαγωγείς ή διανομείς καταβάλλουν στις εταιρίες συλλογικής διαχείρισεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ενιαία αποζημίωση, η οποία καθορίζεται για κάθε τρόπο αναπαραγωγής, υπό τη μορφή «τέλους ιδιωτικής αντιγραφής».

Η Sociedad General de Autores y Editores (SGAE), εταιρία συλλογικής διαχείρισεως των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας η οποία λειτουργεί στην Ισπανία, αξίωσε από την εταιρία PADAWAN, η οποία εμπορεύεται CD-R, CD-RW, DVD-R και συσκευές MP3, το «τέλος ιδιωτικής αντιγραφής» για τους υλικούς φορείς ψηφιακής εγγραφής που διέθεσε στο εμπόριο μεταξύ 2002 και 2004. Η PADAWAN αρνήθηκε, εκτιμώντας ότι η επιβολή του ως άνω τέλους – ανεξαρτήτως της ιδιωτικής, επαγγελματικής ή εμπορικής χρήσεως για την οποία προορίζονταν οι υλικοί φορείς – αντέβαινε στην εν λόγω οδηγία. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο την υποχρέωσε να καταβάλει ποσό ύψους 16 759, 25 ευρώ.

Το Audiencia Provincial de Barcelona (Εφετείο, Ισπανία), επιληφθέν της εφέσεως της PADAWAN, ζήτησε, κατ' ουσίαν, να διευκρινίσει το Δικαστήριο ποια κριτήρια πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για τον καθορισμό του ύψους και του συστήματος εισπράξεως της «δίκαιης αποζημιώσεως».

Με τη σημερινή απόφασή του, το Δικαστήριο παρατηρεί ότι η «δίκαιη αποζημίωση» πρέπει να θεωρείται ως το αντιστάθμισμα της ζημίας του δημιουργού από την άνευ αδείας αναπαραγωγή του προστατευόμενου έργου του. Η ζημία αυτή αποτελεί, κατά συνέπεια, το βασικό κριτήριο για τον υπολογισμό του ύψους της αποζημιώσεως. Εξάλλου, το Δικαστήριο επισημαίνει ότι η οδηγία επιβάλλει να τηρείται «δέουσα ισορροπία» μεταξύ των δικαιούχων και των χρηστών προστατευόμενων αντικειμένων. Επομένως, καταρχήν, το πρόσωπο το οποίο προβαίνει στην ως

¹ Οδηγία 2001/29/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 22ας Μαΐου 2001, για την εναρμόνιση ορισμένων πτυχών του δικαιώματος του δημιουργού και συγγενικών δικαιωμάτων στην κοινωνία της πληροφορίας (ΕΕ L 167, σ. 10).

άνω αναπαραγωγή για ιδιωτική του χρήση υποχρεούται να ανορθώσει τη ζημία, χρηματοδοτώντας την αποζημίωση που θα καταβληθεί στον δικαιούχο.

Βεβαίως, αφενός, η ζημία που απορρέει από κάθε ιδιωτική χρήση, θεωρούμενη χωριστά, είναι ενδεχομένως ασήμαντη και δεν δημιουργεί υποχρέωση πληρωμής και, αφετέρου, θα μπορούσαν να εμφανισθούν πρακτικές δυσχέρειες για να εντοπισθούν οι ιδιώτες χρήστες και να υποχρεωθούν να αποζημιώσουν τους δικαιούχους. Υπ' αυτές τις συνθήκες, επιτρέπεται στα κράτη μέλη να θεσπίσουν «τέλος ιδιωτικής αντιγραφής» το οποίο βαρύνει τα πρόσωπα τα οποία διαθέτουν εξοπλισμό, συσκευές και υλικούς φορείς ψηφιακής αναπαραγωγής. Πράγματι, η δραστηριότητα των προσώπων αυτών –ήτοι η διάθεση στους ιδιώτες χρήστες εξοπλισμού, συσκευών και υλικών φορέων αναπαραγωγής, ή η υπηρεσία αναπαραγωγής την οποία παρέχουν– συνιστά την αναγκαία πραγματική προϋπόθεση ώστε τα φυσικά πρόσωπα να αποκτήσουν αντίγραφα για ιδιωτική χρήση. Εξάλλου, τίποτε δεν εμποδίζει τη μετακύλιση του τέλους στο τμήμα των υλικών φορέων αναπαραγωγής ή της υπηρεσίας αναπαραγωγής, οπότε οι ιδιώτες χρήστες βαρύνονται τελικά με το τέλος αυτό και τηρούνται οι απαιτήσεις της «δέουσας ισορροπίας».

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι **ένα σύστημα «τέλους ιδιωτικής αντιγραφής» συμβιβάζεται με την εν λόγω «δέουσα ισορροπία» μόνον αν ο επίμαχος εξοπλισμός, συσκευές και υλικοί φορείς αναπαραγωγής μπορούν να χρησιμοποιηθούν για ιδιωτική αντιγραφή** και, ως εκ τούτου, να προξενήσουν ζημία στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου. Πράγματι, εκτιμά ότι υφίσταται αναγκαίος σύνδεσμος μεταξύ της επιβολής του «τέλους ιδιωτικής αντιγραφής» και της χρήσεως για ιδιωτική αναπαραγωγή.

Κατά συνέπεια, η άνευ διακρίσεως επιβολή του τέλους σε όλους τους τύπους εξοπλισμού, συσκευών και υλικών φορέων ψηφιακής αναπαραγωγής, ακόμη και στην περίπτωση αγοράς τους από **μη φυσικά πρόσωπα** για σκοπούς προδήλως ξένους προς την ιδιωτική αντιγραφή, δεν είναι σύμφωνη προς την οδηγία.

Αντιστρόφως, αφ' ής στιγμής ο επίμαχος εξοπλισμός διατέθηκε **στα φυσικά πρόσωπα για ιδιωτικούς σκοπούς**, δεν χρειάζεται να αποδειχθεί ότι τα πρόσωπα αυτά όντως παρήγαγαν ιδιωτικά αντίγραφα και προξένησαν έτσι όντως ζημία στον δημιουργό του προστατευόμενου έργου. Καλώς τεκμαίρεται ότι τα ως άνω φυσικά πρόσωπα επωφελούνται πλήρως από τη θέση του εξοπλισμού στη διάθεσή τους, λογίζεται δηλαδή ότι κάνουν χρήση όλων των σχετικών με τον εν λόγω εξοπλισμό λειτουργιών², περιλαμβανομένης της λειτουργίας της αναπαραγωγής. Έτσι, απλώς και μόνο η ικανότητα του ως άνω εξοπλισμού ή των ως άνω συσκευών να παράγουν αντίγραφα αρκεί για να δικαιολογήσει την επιβολή του τέλους ιδιωτικής αντιγραφής, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω εξοπλισμός ή συσκευές έχουν διατεθεί στα φυσικά πρόσωπα υπό την ιδιότητά τους ως ιδιωτών χρηστών.

Τέλος, το Δικαστήριο υπενθυμίζει ότι εναπόκειται στο εθνικό δικαστήριο να εκτιμήσει, υπό το πρίσμα των απαντήσεων που δόθηκαν, αν το ισπανικό σύστημα του «τέλους ιδιωτικής αντιγραφής» συμβιβάζεται με την οδηγία.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η διαδικασία εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα να υποβάλουν στο Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, ομοίως, άλλα εθνικά δικαστήρια ενώπιον των οποίων ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

² Το Δικαστήριο αποφάνθηκε έτσι αναφορικά με την παροχή προσβάσεως σε σύστημα τηλεοπτικής αναμετάδοσης σε δωμάτια ξενοδοχείου (απόφαση του Δικαστηρίου της 7ης Δεκεμβρίου 2006, [C-306/05](#), SGAE· βλ. επίσης [AT 95/06](#)).

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)." ☎ (+32) 2 2964106